
Överenskommelse om kostnadsansvar mellan
Region Stockholm och kommunerna i Stockholms
län, för förskrivningsbara hjälpmedel och
förbrukningshjälpmedel samt för de
medicintekniska produkter som används för vård
och omsorg i särskilt boende, dagverksamhet,
daglig verksamhet samt socialpsykiatriskt boende

Innehåll

1	BAKGRUND.....	3
1.1	OMFATTNING	3
1.2	DEFINITIONER	3
1.3	ÖVERGRIPANDE SYFTE OCH MÅL MED ÖVERENSKOMMELSEN	4
1.4	PARTER, ANSVAR OCH ÅTAGANDEN	4
2	ÖVERGRIPANDE OM FÖRDELNING AV KOSTNADSANSVAR	5
2.1	GRUNDPRINCIP	5
2.2	SPECIFIKT KOSTNADSANSVAR FÖR REGION STOCKHOLM.....	5
2.3	FÖRSKRIVNING AV HJÄLPMEDEL OCH ANDRA MEDICINTEKNISKA PRODUKTER SOM ANVÄNDS I SAMBAND MED VÅRDINSATS	5
2.4	TILLBEHÖR OCH RESERVDELAR	6
2.5	NIVÅ FÖR BESKRIVNING AV KOSTNADSANSVAR.....	6
3	HJÄLPMEDEL I BOSTAD MED SÄRSKILD SERVICE OCH DAGLIG VERKSAMHET ENLIGT LSS	6
3.1	MÅLGRUPP	6
3.2	SÄRSKILT OM KOSTNADSANSVAR.....	6
3.3	SPECIFICERAD FÖRDELNING AV KOSTNADSANSVAR	7
4	HJÄLPMEDEL INOM SÄRSKILT BOENDE FÖR ÄLDRE ENLIGT SOL, DAGVERKSAMHET ENLIGT SOL SAMT SYSSELSÄTTNING ENLIGT SOL .	7
4.1	MÅLGRUPP	7
4.2	SÄRSKILT OM KOSTNADSANSVAR.....	7
4.3	SPECIFICERAD FÖRDELNING AV KOSTNADSANSVAR	7
5	HJÄLPMEDEL INOM BOSTAD MED SÄRSKILD SERVICE ENLIGT SOL (SOCIALPSYKIATRI).....	7
5.1	MÅLGRUPP	7
5.2	SÄRSKILT OM KOSTNADSANSVAR.....	7
6	HJÄLPMEDELSSAMVERKAN I STOCKHOLMS LÄN - SAMVERKANSORGANISATION.....	8
6.1	LÄNSÖVERGRIPANDE SAMVERKAN GENOM STYRGRUPPER	8
6.2	SAMVERKANSGRUPPENS REPRESENTATION OCH ARBETSFORMER.....	8
6.3	SAMVERKANSGRUPPENS UPPGIFTER OCH MANDAT.....	9
7	GILTIGHETSTID.....	10
8	BILAGOR.....	10

1 Bakgrund

1.1 Omfattning

Denna överenskommelse avser fördelning av kostnadsansvar mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län för förskrivningsbara hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel samt medicintekniska produkter som används i vården och som ingår i vård- och omsorgsuppdraget för personer som bor i nedan angivna särskilda boendeformer, deltar i dagverksamhet enligt Socialtjänstlagen (SoL) eller daglig verksamhet enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Överenskommelsen avser personer över 18 år (från den dag personen fyllt 18 år).

Överenskommelsen omfattar:

- Särskilt boende för äldre enligt Socialtjänstlagen (Sol) 5 kap 5 § andra stycket
- Dagverksamhet, SoL, inklusive sysselsättning enligt 3 kap. 6§ SoL (socialpsykiatri)
- Bostad med särskild service för personer över 18 år enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS § 9.9 och § 9.8 för personer över 18 år
- Daglig verksamhet enligt LSS § 9.10
- Bostad med särskild service enligt SoL, 5 kap 7 § tredje stycket (socialpsykiatri)

Kommunen har ansvar för hälso-och sjukvård upp till och med sjuksköterskenivå för ovan beskrivna boendeformer och vid vistelse i dagverksamhet SoL och daglig verksamhet LSS.

Överenskommelsen omfattar även former för samverkan mellan parterna.

Storsthlm företräder kommunerna avseende uppföljning och utvärdering av överenskommelsens övergripande och principiella frågor samt tillämpning av denna överenskommelse i relation till Region Stockholm.

1.2 Definitioner

Hjälpmedel

Med *hjälpmedel* avses här individuellt utprovad, förskriven medicinteknisk produkt som syftar till att bibehålla eller öka aktivitet, delaktighet eller självständighet genom att kompensera en funktionsnedsättning. De hjälpmedel som omfattas av denna överenskommelse regleras av lagen om medicintekniska produkter SFS 1993:584. I denna överenskommelse definieras respektive grupp av förskrivningsbara hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel enligt bilaga 1 och 2.

Förbrukningshjälpmedel

Förbrukningshjälpmedel är förskrivna hjälpmedel som fortlöpande förbrukas. De förbrukningshjälpmedel som omfattas av denna överenskommelse regleras av lagen om medicintekniska produkter SFS 1993:584. I denna överenskommelse definieras respektive grupp av förskrivningsbara hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel enligt bilaga 1 och 2.

Läkemedelsnära produkter

I detta dokument avser *läkemedelsnära produkter*, produkter som ingår i läkemedelsförmånen.

Specialanpassning

En *specialanpassning* är när ett hjälpmedel och/eller tillbehör kombineras på annat sätt än vad tillverkaren avsett, när konstruktionsmässiga ingrepp görs, när ett tillägg görs på en färdig produkt, om en ny produkt konstrueras och tillverkas eller när produkten används på ett nytt sätt eller inom ett nytt användningsområde. Specialanpassning innebär att hjälpmedlet ska märkas "Specialanpassad produkt" och inte ska bära CE-märket enligt Läkemedelsverkets författningssamling, LVFS 2003:11 om Medicintekniska produkter. Den som specialanpassat produkten tar då på sig produktansvaret.

Grundutrustning

Med *grundutrustning* menas den utrustning som behövs i verksamheten för att individerna ska kunna bo och vistas där men som inte är förskriven till en enskild individ.

Huvudhjälpmedel

Huvudhjälpmedel är ett komplett fungerade hjälpmedel, till exempel rollator, rullstol men kan även vara komplexa hjälpmedel som i kombination med andra hjälpmedel bildar nya kombinationsenheter till exempel modulära sittsystem. Slutligen kan det också vara hjälpmedel som kan fungera med andra artiklar på öppna marknaden till exempel toalettstolsförhöjning.

Medicintekniska produkter

Medicintekniska produkter är produkter som är CE-märkta enligt det medicintekniska direktivet.

1.3 Övergripande syfte och mål med överenskommelsen

Syftet är att tydliggöra kostnadsansvaret för respektive huvudman, Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län, när det gäller förskrivna hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel samt medicintekniska produkter som används i vården och som ingår i vård och omsorgsuppdraget.

1.4 Parter, ansvar och åtaganden

Parter i denna överenskommelse är Region Stockholm genom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) och kommuner i Stockholms län. Om Region Stockholm eller kommun tecknar avtal med någon annan och överlåter uppgifter de har ansvar för, ska denna överenskommelse tillämpas.

Respektive part – kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm – ansvarar för att följa denna överenskommelse och att den är känd och tillämpas inom i respektive verksamhet.

2 Övergripande om fördelning av kostnadsansvar

2.1 Grundprincip

Ansvar för kostnader för förskrivna hjälpmedel grundas på de överenskommelser som slutits mellan kommunerna och dåvarande landstinget rörande särskilda boendeformer enligt SoL och LSS. Dessa bottnar i ÄDEL-reformen och 1994-års Handikappreform. Senast skedde en reglering av dessa överenskommelser 2015. Efter dessa reformer har Region Stockholm och kommunerna ett delat ansvar för förskrivna hjälpmedel och medicintekniska produkter.

Grundprincipen är att respektive part även ska ansvara för de förskrivna hjälpmedel som är förenade med den vård som kommunen eller Region Stockholm ansvarar för. Vidare ska verksamheterna svara för den grundutrustning som erfordras för den grupp av individer som bor eller vistas på boendena. Verksamheterna ska också ha ansvar för de hjälpmedel som individ/brukare/patient använder i samverkan med personal.

Från denna grundprincip har gjorts vissa undantag. Exempelvis ansvarar Region Stockholm för kostnader för förskrivna hjälpmedel till barn och unga under 18 år. Region Stockholm ansvarar även för kostnader för de hjälpmedel som förskrivs av de specialister som endast har uppdrag i Region Stockholm (se vidare avsnitt 2.2). Kommunernas ansvar omfattar hjälpmedel i särskilt boende enligt LSS, daglig verksamhet enligt LSS samt dagverksamhet enligt SoL, med undantag för vad som framgår av punkt 2.2.

2.2 Specifikt kostnadsansvar för Region Stockholm

Region Stockholm har enligt träffade överenskommelser, utöver förteckningarna av hjälpmedel (bilaga 1 – 4 och kapitel 5 i detta dokument), kostnadsansvar för:

- Förskrivna hjälpmedel till barn och unga under 18 år.
- Förskrivna hjälpmedel inom områdena hörsel- och synhjälpmedel, ortopedtekniska samt kosmetiska hjälpmedel för alla åldrar.
- Testmaterial vid självtest av diabetes.
- Förskrivna hjälpmedel som är specialanpassade för den enskilda individen/brukaren/patienten.

Region Stockholm ansvarar vidare för kostnad för produkter som ingår i läkemedelsförmånen och som förskrivs med hjälpmedelskort via apotek.

2.3 Förskrivning av hjälpmedel och andra medicintekniska produkter som används i samband med vårdinsats

Vid hantering av hjälpmedelsansvaret görs skillnad mellan förskrivning av hjälpmedel och andra medicintekniska produkter som används i samband med vårdinsats.

2.3.1 Förskrivning

När ett hjälpmedel förskrivs innebär det att hjälpmedlet ska användas av en namngiven individ/brukare/patient, ensam eller med hjälp av någon annan, exempelvis närstående (ej personal).

Förtroendeförskrivning avser förskrivning som sker hos den ena parten medan kostnadsansvaret ligger hos den andra parten. Exempel på områden där det förekommer förtroendeförskrivning i Stockholms län är arbetsstolar på särskilt boende

för äldre enligt SoL där kommunens personal oftast förskriver arbetsstolen, men Region Stockholm bekostar den. Det är alltid den kostnadsansvariga huvudmannens regelverk som gäller vid förskrivning och förtroendeförskrivning.

Vid förtroendeförskrivning av kommunens förskrivare ska Region Stockholms kriterier för förskrivning följas (<https://vardgivarguiden.se/kunskapsstod/hjalpmedelsguiden>). Vid förtroendeförskrivning av regionens förskrivare ska kostnadsansvarig på kommunen/boendet godkänna kostnaden för hjälpmedlet. Förskrivning på Region Stockholms bekostnad sker i Beställningsportalen.

Förtroendeförskrivning kan endast ske inom området hjälpmedel (Bilaga 1), men inte för förbrukningshjälpmedel (Bilaga 2) utöver teststickor för självtest, lansetter och pennkanyler för personer med diabetes.

2.3.2 Medicintekniska produkter som används i samband med vårdinsats

Vårdgivaren ansvarar för att tillhandahålla och bekosta de material som används i behandlingen av individen/brukaren/patienten. Det gäller såväl inom kommunalt som regionfinansierad vård. Dock förekommer undantag, vilka bekostas av Region Stockholm. Dessa undantag framgår av bilaga 2 och 3.

2.4 Tillbehör och reservdelar

Tillbehör och reservdelar till hjälpmedel som finns i bilaga 1, till exempel dynor till rullstolar och lyftselar till lyftar, bekostas av den huvudman som har ansvaret för huvudhjälpmedlet.

2.5 Nivå för beskrivning av kostnadsansvar

I överenskommelsen är kostnadsansvaret för hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel specificerat per huvudman på ISO-kodsnivå eller i vissa fall på mer detaljerad nivå (bilaga 1, bilaga 2 och bilaga 4). I bilaga 3 är ansvaret specificerat enligt typ av behandling/produkt.

3 Hjälpmedel i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS

3.1 Målgrupp

Målgruppen omfattar individer/brukare/patienter som enligt beslut om insats bor i bostad med särskild service enligt LSS eller har beslut om daglig verksamhet LSS. Överenskommelsen gäller verksamhet som kommunen är huvudman för oavsett driftsform.

3.2 Särskilt om kostnadsansvar

Kostnadsansvaret fördelas huvudsakligen efter respektive huvudmans hälso- och sjukvårdsansvar. Förskrivning sker främst av den huvudman som har kostnadsansvar, men kan för hjälpmedel (Bilaga 1) utföras av den som inte har kostnadsansvar, så kallad förtroendeförskrivning.

Kommunerna har ansvar för att det i daglig verksamhet finns den utrustning och de hjälpmedel som krävs för att individer/brukare/patienter ska kunna vistas och delta i verksamheten, och som inte tas med och används i det egna hemmet.

Vid korttidsvistelse enligt LSS har kommunen inte hälso- och sjukvårdsansvaret och den enskilde tar med sig sina hjälpmedel från hemmet.

3.3 Specifierad fördelning av kostnadsansvar

Specifierad fördelning av kostnadsansvar för förskrivna hjälpmedel i bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS framgår av bilaga 1 och bilaga 2. Produkter som används i vården och som ingår i vård- och omsorgsuppdraget framgår av bilaga 3.

4 Hjälpmedel inom särskilt boende för äldre enligt SoL, dagverksamhet enligt SoL samt sysselsättning enligt SoL

4.1 Målgrupp

Målgruppen omfattar individer/brukare/patienter som efter biståndsbeslut bor eller vistas i särskilt boende för äldre enligt SoL, eller vistas i dagverksamhet enligt SoL enligt beskrivning i 1.1 första och andra punkten samt personer som vistas i sysselsättning enligt 3 kap. 6§ SoL.

Överenskommelsen gäller den verksamhet för vilken kommunen är huvudman för oavsett driftsform.

4.2 Särskilt om kostnadsansvar

Kostnadsansvaret fördelas huvudsakligen efter respektive huvudmans hälso- och sjukvårdsansvar. Förskrivning sker främst av den huvudman som har kostnadsansvar, men kan för hjälpmedel (Bilaga 1) utföras av den som inte har kostnadsansvar, så kallad förtroendeförskrivning.

Kommunerna har ansvar för att det i dagverksamhet finns den utrustning och de hjälpmedel som krävs för att individer/brukare/patienter ska kunna vistas och delta i verksamheten, och som inte tas med och används i det egna hemmet.

4.3 Specifierad fördelning av kostnadsansvar

Specifierad fördelning av kostnadsansvar i särskilt boende för äldre enligt SoL framgår för hjälpmedel av bilaga 1 och för förbrukningshjälpmedel av bilaga 2. Produkter som används i vården och som ingår i vård- och omsorgsuppdraget framgår av bilaga 3.

5 Hjälpmedel inom bostad med särskild service enligt SoL (socialpsykiatri)

5.1 Målgrupp

Målgruppen omfattar individer/brukare/patienter som enligt biståndsbeslut bor i bostad med särskild service enligt SoL, 5 kap 7 § tredje stycket (socialpsykiatri).

Överenskommelsen gäller den verksamhet för vilken kommunen är huvudman för oavsett driftsform.

5.2 Särskilt om kostnadsansvar

Kostnadsansvar för hjälpmedel är huvudsakligen ett ansvar för Region Stockholm med undantag av alla typer av lyftar, till exempel sänglyft, personlyft, lyft som monteras på badkar eller toalett, duschvagn/duschsäng samt vårdaraggregat till rullstol, som

bekostas av kommunen. Kommunen ansvarar för grundutrustning till individer/brukare/patienter med beslut om bostad med särskild service enligt SoL, se bilaga 4.

Bilaga 1, bilaga 2 samt bilaga 3 tillämpas därmed **inte** för boende i bostad i med särskild service enligt SoL (socialpsykiatri).

6 Hjälpmedelssamverkan i Stockholms län - samverkansorganisation

6.1 Länsövergripande samverkan genom styrgrupper

Regionen och kommunerna i länet har genom Storsthlm styrelse och Hälso- och sjukvårdsnämnden, i Region Stockholm, en politisk styrgrupp för samverkan mellan kommunerna i Stockholms län och Hälso- och sjukvårdsnämnden. Den politiska styrgruppen kallas Vård i Samverkan (VIS) och är ett forum för samverkan och beredning inför beslut i respektive organisation i frågor som rör hälsa, vård och omsorg.

Som stöd i sitt arbete har VIS en tjänstemannastyrgrupp Sammanhållen vård och omsorg, och ytterligare samrådsgrupper som ansvarar för olika sakområden.

För denna överenskommelse ska en styrgrupp utses, som består av tjänstemän på ledningsnivå som representerar länets kommuner och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Region Stockholm. Kommunernas representant/-er utses av Storsthlm socialtjänstnätverk. Styrgruppen träffas vid behov, minst en gång årligen, och återrapporterar vid behov till politisk styrgrupp för samverkan inom vård och omsorg (VIS). Som stöd i sitt arbete har styrgruppen en samverkansgrupp.

Styrgruppens uppdrag är att på övergripande nivå, i samråd med samverkansgruppen, följa upp överenskommelsen och initiera utveckling av, eller förändringar i överenskommelsen. Styrgruppen ska också i samråd med samverkansgruppen hantera avsteg vid åtaganden eller tvister mellan parter.

6.2 Samverkansgruppens representation och arbetsformer

Parterna har enats om att bilda en samverkansgrupp för denna överenskommelse om hjälpmedel mellan kommunerna och Region Stockholm. Gruppen kallas Hjälpmedelssamverkan i Stockholms län.

Syftet med samverkansgruppen är att fortlöpande följa utvecklingen inom området samt påtala behov av förändringar till styrgruppen. Syftet är även att utveckla kunskaps- och beslutsstöd såsom rutiner och processbeskrivningar i sådana frågor som rör bägge parterna.

Hjälpmedelssamverkan i Stockholms län består av företrädare för kommunerna vilka representerar olika kommuner och kompetensområden i länet, Storsthlm, samt företrädare för Region Stockholm genom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF). Kommunernas företrädare utses av Storsthlm socialtjänstnätverk. Region Stockholms företrädare utses av berörd avdelningschef på HSF.

Nedan gäller om inte annat överenskomms mellan parterna. Kommunerna har fyra ledamöter och Region Stockholm har fyra ledamöter. Övriga personer kan adjungeras vid behov. Storsthlm är sammankallande för samverkansgruppen.

Samverkansgruppen har en ordförande och en vice ordförande från HSF, Region Stockholm respektive kommunerna som bildar presidium för att förbereda dagordning

och vidta förberedande åtgärder inför samverkansorganisationens möten. Ordförandeskapet skiftar årligen mellan parterna Region Stockholm/HSF och kommunerna. Storsthlm bereder och samordnar frågorna som stöd till kommunerna.

Samverkansgruppens beslut ska ske i konsensus.
Samverkansgruppen genomför minst ett årligt möte.

Undertecknande av denna överenskommelse innebär fullmakt för företrädarna i samverkansgruppen att besluta om justeringar av kostnadsansvaret för hjälpmedel med hänsyn till de uppgifter och begränsningar som anges nedan.

6.3 Samverkansgruppens uppgifter och mandat

Samverkansgruppen ska:

- Årligen följa upp överenskommelsen och löpande följa att fördelningen av kostnadsansvar för hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel är tydlig och relevant och rapportera detta till styrgruppen.
- Besluta om ändring av kostnadsansvar om förändringarna kan bedömas vara kostnadsneutrala. Ändringarna ska vara till ömsesidig nytta för parterna och/eller individerna/brukarna/patienterna och kan grundas på förändringar i vårdmetoder eller förändringar i andra överenskommelser om ansvarsfördelningen mellan parterna eller teknisk utveckling som påverkar produktutbudet. Ändringarna ska vila på individ-/brukar-/patientsäker grund.
- Vid beslut om ändringar ska motiveringar, ekonomiska beräkningar och konsekvensanalyser dokumenteras. Beräkningar av ekonomiska effekter av förändrat kostnadsansvar bör baseras på parternas faktiska kostnader under föregående verksamhetsår. Beräkning av kommunernas kostnader kan baseras på uppgifter från utsedda referenskommuner.
- I de fall kostnadsansvaret för helt nya förskrivningsbara produktgrupper aktualiseras ska frågor om kostnadsansvaret för dessa lyftas till huvudmännen för beslut. Samverkansgruppen ska bereda sådana ärenden och se till att förteckningarna (bilaga 1 – 4) över kostnadsansvar uppdateras i enlighet med huvudmännens beslut.
- Samverkansgruppen kan inte ta beslut som innebär större principiella ändringar i fördelning av kostnadsansvar mellan parterna. Förändringarna ska inte avvika från de övergripande principer som angivits i denna överenskommelse och ska inte heller avvika från den allmänna ansvarsfördelningen för vård- och omsorgstjänster som gäller mellan parterna.
- Uppdatera listor över ansvarsfördelningen i händelse att någon huvudman stryker eller lägger till förskrivningsbara produkter eller produkter som används vid vård och omsorg som listats i bilaga 1 eller 2.
- Beslut om ändringar i listor över ansvarsfördelning kan träda i kraft tidigast tre månader efter samverkansgruppens beslut.
- Sprida information till berörda målgrupper om beslutade justeringar i ansvarsfördelningen och publicera reviderade bilagor så att de är tillgängliga för berörda individ-/brukar-/patient- och personalgrupper.
- Ta initiativ till framtagande av besluts- och kunskapsstöd/rutiner eller guidelines som ömsesidigt medverkar till en säker och effektiv förskrivning och hantering av hjälpmedel och förbrukningshjälpmedel.

Samtliga kommuner och Region Stockholm har initiativrätt att lämna förslag till ändringar i listor gällande kostnadsfördelning eller frågor som bidrar till utveckling av hantering och förskrivning av hjälpmedel, förbrukningshjälpmedel och produkter som

används vid vård och omsorg. Samverkansgruppen ska ta ställning till inkommande förslag och initiativ vid sitt nästkommande möte.

6.4 Tvister och problem vid samverkan

Vid parts eventuella avsteg från åtaganden i överenskommelsen eller tvister om tolkning av överenskommelsen ska följande tvistetrappa tillämpas:

- 1) Avsteg från åtagande eller tvister om tolkning eller betalningsansvar ska i första hand lösas av parterna på lokal nivå i kommunen och Region Stockholm. Såvida dessa inte är av en sådan principiell karaktär att det kan antas påverka andra parter.
- 2) Avsteg från åtagande eller tvist om tolkning som inte kan lösas på lokal nivå hanteras av styrgruppen för överenskommelsen.
- 3) I det fall styrgruppen inte kan lösa en fråga om avsteg från åtagande eller tvist om tolkning, så ska frågan hanteras av styrgrupp för överenskommelsen.
- 4) Ytterst hanteras avsteg från åtagande eller tvist av den politiska styrgruppen VIS som har tolkningsföreträde gällande överenskommelsen.
- 5) Tvister som inte kan lösas ska enligt ovan hänskjutas till svensk allmän domstol för avgörande med tillämpning av svensk rätt.

7 Giltighetstid

Överenskommelsen börjar gälla tre månader från att alla parter beslutat anta överenskommelsen och gäller till dess överenskommelsen sägs upp eller omförhandlas. Överenskommelsens uppsägningstid är tolv månader och upphör då att gälla för samtliga parter. Omförhandling av överenskommelsen ska ske om någon part så begär.

Omförhandlat avtal börjar gälla tidigast tre månader efter det omförhandlade avtalet godkänts av parterna.

8 Bilagor

Nedanstående bilagor kan komma att uppdateras inom ramen för ovan beskriven samverkansorganisation, utan att denna överenskommelse behöver ändras.

Bilaga 1: Förskrivningsbara hjälpmedel

Bilaga 2: Förskrivningsbara förbrukningshjälpmedel

Bilaga 3: Produkter som används i vård och omsorg

Bilaga 4: Förskrivningsbara hjälpmedel för bostad med särskild service enligt SoL (socialpsykiatriskt boende)

Bilaga 1 – Förskrivningsbara hjälpmedel

Fördelning av kostnadsansvar mellan kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm för förskrivningsbara hjälpmedel enligt överenskommelsen Fördelning av kostnadsansvar för medicintekniska produkter inom vård och omsorg mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län daterad 2020-10-14.

Bilaga 1 omfattar fördelning av kostnadsansvar avseende:

- Särskilt boende för äldre enligt Socialtjänstlagen (Sol) 5 kap 5 § andra stycket.
- Bostad med särskild service personer över 18 år enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS § 9.9 och § 9.8 för personer över 18 år.

Bilaga 1 tillämpas **inte** för boende i bostad med särskild service enligt SoL, 5 kap 7 § tredje stycket (socialpsykiatri).

Vid förtroendeförskrivning av kommunens förskrivare ska Region Stockholms kriterier för förskrivning följas, <https://vardgivarguiden.se/kunskapsstod/hjalpmedelsguiden/>

Vid förtroendeförskrivning av Regionens förskrivare ska kostnadsansvarig på kommunen/boendet godkänna kostnaden för hjälpmedlet. Förskrivning på Region Stockholms bekostnad sker i Beställningsportalen. I kostnadsansvaret ingår alla tillbehör och reservdelar till huvudhjälpmedlet samt anpassning därtill (dock inte specialanpassningar).

ISOkod	Beskrivning	Ansvar	Kommentarer
040306	Inhalatorer	Region Stockholm	
	Inhalator till ventilator (tillbehör till ventilator)		
	Nebulisator för läkemedel		
	Ultraljudsnebulisator		
040312	Respiratorer	Region Stockholm	
	Andningsballong		
	Befuktare med inbyggd flödesgenerator för barn		
	CPAP, Bilevel		
	Hostapparat		
	Ventilator		

040318	Oxygenutrustningar	Region Stockholm	
	Flödesväljare till syrgastuber		
	Kapnograf		
	Oxygenkoncentrator		
	Pulsoximeter		
	Vagn/Bärrem/Väska/Ryggsäck till syrgastuber		
040321	Slemsugar	Region Stockholm	
	Slemsug		
040327	Andningsmuskeltränare	Region Stockholm	
	Andningsmuskeltränare, typ PEPmask		
040609	Luftfyllda klädesplagg och kompressionsutrustningar för cirkulationsproblem	Region Stockholm	
	Avancerad kompressionsutrustning för arm, ben, bål med 12- eller flera kammersystem		
	Kompressionsutrustning för arm, ben eller bål		
041924	Infusionspumpar	Kommun	
	Infusionspump för enteral nutrition		<i>Särskilt boende för äldre, enligt SoL</i>
041924	Infusionspumpar	Region Stockholm	
	Infusionspump för enteral nutrition		<i>Särskilt boende enligt LSS</i>
	Infusionspump för läkemedel och parenteral nutrition		
041998	Tillbehör, reservdelar och komponenter	Kommun	
	Infusionsställ		
042412	Blodanalysmateriel	Region Stockholm	
	Flash glukosmätare och kontinuerliga glukosmätare		

	Mätare för blodets koagulationsförmåga vid warfarinbehandling		
042424	Kroppstermometrar	Region Stockholm	
	Talande febertermometer		
042706	Stimulatorer för smärtlindring	Kommun	
	TENS-apparatur		
042709	Muskelstimulatorer som ej används som ortoser	Region Stockholm	
	Inkontinensstimulator		
043006	Hjälpmedel för kylbehandling	Region Stockholm	
	Kylväst, kylkeps		
043303	Sittdynor och underlägg för trycksårsprevention	Kommun/Region Stockholm	
	Rullstolsdyna		<i>Gäller alla rullstolsdynor som är tryckavlastande, positionerande, tryckfördelande. Dynor följer kostnadsansvar för rullstolen</i>
043304	Ryggkuddar och ryggdynor för trycksårsprevention	Kommun/Region Stockholm	
	Ryggdynor		<i>Gäller alla ryggdynor till rullstol. Dynor följer kostnadsansvar för rullstolen</i>
043306	Madrasser och madrasskydd för trycksårsprevention	Kommun	
	Fibermadrasser/underlägg		
	Antidecubitusmadrasser Gäller både förebyggande och behandlande madrasser		
044808	Ståbarrar och ståstöd	Region Stockholm	
	Ståpodier samt ståstöd		

044815	Arm-, bål- och benträningsredskap	Region Stockholm	
	Armtränare, bentränare		
	Gåstege, stolstege		
	Splint för att stabilisera arm, ben eller fot		
044821	Tippbrädor	Region Stockholm	
	Tippbräda		
042715	Ljudstimulatorer	Region Stockholm	
	Ljudstimulator vid tinnitus		
050303	Röst- och talträningshjälpmedel	Region Stockholm	
	Stamningshjälpmedel DAF+FAF		
051506	Hjälpmedel för att koda och avkoda skrivspråk	Region Stockholm	
	Programvara för PC/MAC		
061590	Peroneusstimulatorer	Region Stockholm	
	Peroneusstimulator		
090603	Huvudskydd	Kommun	
	Mjuka hjälmar		
090903	Strumppådragare	Kommun	
	Strumppådragare, strumpavtagare		
090912	På- och avklädningskrokar/-pinnar	Region Stockholm	
	Påklädningsrobot/krok		
091203	Flyttbara toalettstolar	Kommun	
	Flyttbara toalettstolar med hjul		
091209	Toalettsitsar	Kommun	
	Toalettsitsar inkl. stänkskydd		

	Mjuksitsar inkl. stänkskydd, toadyna		
	Stänkskydd		
091212	Toalettstolsförhöjningar, fristående	Kommun	
	Toalettstolsförhöjning, fristående		
091215	Toalettstolsförhöjningar, lösa tillsatser	Kommun	
	Toalettstolsförhöjning, lösa tillsatser		
091218	Toalettstolsförhöjningar, fasta tillsatser	Kommun	
	Toalettstolsförhöjning, fasta tillsatser		
091221	Toalettsitsar med inbyggd lyftanordning	Kommun	
	Toalettsits med inbyggd lyftanordning		
091224	Toalettarmstöd och/eller toalettryggstöd som monteras på toaletten	Kommun	
	Armstöd och/eller ryggstöd som monteras på toaletten		
093303	Bad- och duschstolar (med och utan hjul), badbrädor, pallar, ryggstöd och sitsar	Kommun	
	Duschpall, badstol, duschbräda, duschstol		
093312	Badbritsar, duschbord och skötbord	Kommun	
	Duschvagn		
	Duschbord/skötbord		
	Lyftbord med t.ex. barnstol eller skötbord		
093903	Hjälpmedel för hårtvätt	Kommun	
	Schamponeringsstöd		
120303	Stödkäppar	Kommun	
	Stödkäpp		<i>Avser även vit stödkäpp</i>
120306	Armbågs-kryckor	Kommun	
	Armbågs-krycka		<i>Avser även vit armbågs-krycka</i>
120309	Underarms-kryckor (Ra-kryckkäppar)	Kommun	
	RA-kryckkäpp		

120312	Axillarkryckor	Kommun	
	Axillarkrycka		
120316	Gånghjälpmedel med tre eller fler stödben	Kommun	
	Gånghjälpmedel med fler eller stödben		
120603	Gåstativ	Kommun	
	Gåstativ		
120606	Rollatorer	Kommun	
	Rollator		<i>Avser alla modeller</i>
120609	Gåstolar	Kommun	
	Gåstol med sittpåse eller sadel/sits		
120612	Gåbord	Kommun	
	Gåbord		
122203	Manuella tvåhjulsdrevna rullstolar	Region Stockholm	
	Manuella rullstolar		<i>Avser alla modeller</i>
122218	Manuella vårdarmanövrerade rullstolar	Region Stockholm	
	Komfortrullstol		
	Stolsunderrede, rullstolsunderrede, vagnunderrede		<i>För modulära sittsystem, moduluppbyggd sits, formgjuten sits och liknande</i>
122218	Manuella vårdarmanövrerade rullstolar	Kommun	
	Transportrullstol		
122303	Eldrivna rullstolar med manuell styrning	Region Stockholm	
	Elrullstol för utomhusanvändning		
122306	Eldrivna rullstolar med motoriserad styrning	Region Stockholm	
	Elrullstol för inom- och utomhusanvändning		
	Elrullstol samt platta för slingstyrning		

	Elrullstol med vårdarstyrning		<i>Kan endast förskrivas till anhörig som bor tillsammans med brukaren</i>
	Stå-elrullstol		
	Elrullstolsunderrede		<i>För modulära sittsystem, moduluppbyggd sits, formgjuten sits och liknande</i>
122409	Drivaggregat för manuella rullstolar	Kommun	
	Drivaggregat till rullstolar		
122409	Drivaggregat för manuella rullstolar	Region Stockholm	
	Drivhjul med motor till rullstolar		
122430	Bälten och selar till rullstolar	Kommun/Region Stockholm	
	Bälte, selar, västar och liknande		<i>Tillbehör, följer kostnadsansvar för huvudhjälpmedel</i>
122707	Liggvagnar och paraplyvagnar	Region Stockholm	
	Höj- och sänkbar vagn		<i>Tumlevagn och liknande, exklusive sittdel</i>
123103	Glidbrädor, glidmattor, draglakan och vändningsmattor	Kommun	
	Glidbräda, glidmattor, vändningsmattor och glidlakan		
123106	Vridplattor (Vändskivor)	Kommun	
	Vändskiva med eller utan ståplatta		
123109	Fristående lyftbågar	Kommun	
	Fristående lyftbåge till säng		
123112	Repstegar	Kommun	
	Handstege/repstege		
123115	Uppresningsbälten och västar	Kommun	
	Vårdbälte, uppresningsbälte		

123121	Överflyttningsplattformar	Kommun	
	Överflyttningsplattform		
123603	Hjullyftar för överflyttning av en sittande person med hjälp av lyftselar/lyftslingor	Kommun	
	Mobil personlyft		<i>Avser även tillbehör som tex lyftsele</i>
123604	Hjullyftar för överflyttning av en stående person	Kommun	
	Mobil stålyft		<i>Avser även tillbehör som tex lyftsele</i>
123612	Stationära lyftar monterade på väggar, golv och/eller i tak	Kommun	
	Stationär alternativt stationär fristående personlyft		<i>Avser även tillbehör som tex lyftsele</i>
123615	Stationära lyftar monterade på eller i andra produkter	Kommun	
	Stationär lyft som monteras på eller i andra produkter, badkarslyftar och liknande		
123903	Vita käppar (Teknikkäppar)	Region Stockholm	
	Markeringskäppar		
123906	Elektroniska orienteringshjälpmedel	Region Stockholm	
	Orienteringshjälpmedel GPS		
123909	Akustiska ledfyrar	Region Stockholm	
	Ledfyr mobil		
	Ledfyr stationär		
150303	Hjälpmedel för att väga och mäta för att tillreda mat och dryck	Region Stockholm	
	Nivåindikator, endast för person med synnedsättning		
	Talande termometer		
	Talande timer, taktil timer		

	Talande våg		
150306	Hjälpmedel för att skära, hacka och sönderdela för att tillreda mat och dryck	Kommun	
	Skärbräda med specialfästanordning		
150306	Hjälpmedel för att skära, hacka och sönderdela för att tillreda mat och dryck	Region Stockholm	
	Kniv med anhåll, för personer med synnedsättning		
	Skärhjälpmedel för att få jämna skivor, för personer med synnedsättning		
150927	Ätapparater	Kommun	
	Elektrisk och manuell matapparat		
180903	Stolar	Region Stockholm	
	Arbetsstol		
180906	Pallar och ståstolar	Region Stockholm	
	Ståstolar inklusive magstödståstolar		
180909	Coxitstolar	Region Stockholm	
	Coxitstolar		
180921	Speciella sittmöbler	Region Stockholm	
	Moduluppbyggt sittsystem		
	Golvstol med stöd		
	Sits för barn inklusive bas eller enkelt mobilt underrede		<i>Typ Tumble Form eller liknande</i>
180939	Modulära sittsystem	Region Stockholm	
	Modulära sittsystem		
181003	Ryggstöd	Kommun/Region Stockholm	
	Ryggdynor för korttidssittande, typ svankdynor, enkla ryggdynor till rullstol		<i>Dynor följer kostnadsansvar för rullstol</i>

181006	Sittdynor och underlägg	Kommun/Region Stockholm	
	Dyna för korttidssittande till rullstol		<i>Dynor följer kostnadsansvar för rullstol</i>
	Tryckfördelande dyna till rullstol		<i>Dynor följer kostnadsansvar för rullstol</i>
181006	Sittdynor och underlägg	Region Stockholm	
	Specialanpassad sits, formgjuten eller liknande		
	Specialanpassat ryggstöd, formgjutet eller liknande		
	Specialanpassad sits och ryggstöd, formgjutet eller liknande		
	Skumplastfåtöljer		
	Kuddar för positionering i sittande		
	Enkel vinklingsbar sits och fotstöd		<i>Till Tripp Trapp stol</i>
181006	Sittdynor och underlägg	Kommun	
	Förhöjningsdyna, även coxit		
	Kildyna		
	Underlägg och övriga dyntillbehör		
	Tumlebat, exklusive underrede		
181204	Sängar och lösa sängbottnar, ej reglerbara	Kommun	
	Specialtillverkade sängar		
181210	Sängar och lösa sängbottnar, elektriskt reglerbara	Kommun	
	Sängar		
	Spjålsäng inklusive sänglyft		
181212	Sänglyftar	Kommun	
	Sänglyftar elektriskt höjjusterbara		
181224	Ställbara rygg- och benstöd	Kommun	
	Rygg- och benstöd		

181227	Sänggrindar och lyftbågar att fästa på sängar	Kommun	
	Grindar/fallskydd/nätsidor/sängbyglar		
	Resningsstöd		
181503	Förhöjningsben	Kommun	
	Förhöjningsklotsar, förhöjningsben, förhöjningsramp		
181803	Ledstänger	Kommun	
	Stödstångsystem, Gripo och liknande		
181811	Fällbara räcken och armstöd	Kommun	
	Armstöd, vägg och/eller golvmonterade		
183015	Portabla ramper	Kommun	
	Ramp, tröskelramp		
220309	Glas, linser och linssystem som förstorar	Region Stockholm	
	Förstorande linser/förstoringsglas och luppar		
	Lampa med förstoring		
220312	Kikare och teleskop	Region Stockholm	
	Kikare		
	Kikarglasögon		
220318	Förstorande video-system	Region Stockholm	
	Förstorande system		
220606	Kroppsburna hörapparater	Region Stockholm	
	Kroppsburen hörapparat		
220612	I-örat-apparater	Region Stockholm	
	Hörapparat		
220615	Bakom-örat-apparater	Region Stockholm	

	Hörapparat		
220621	Hörapparater som används tillsammans med implantat	Region Stockholm	
	Benförankrad hörapparat		
220627	Tillbehör till hörhjälpmedel	Region Stockholm	
	Öroninsats		
	CROS		
220903	Röstgeneratorer	Region Stockholm	
	Digital röstgenerator		
220906	Röstförstärkare för personligt bruk	Region Stockholm	
	Röstförstärkare		
221206	Skrivbrädor, ritbrädor och teckningsbrädor	Region Stockholm	
	Muffbrädor		
221209	Namnteckningsramar, namnstämplor och skrivramar	Region Stockholm	
	Namnteckningsram, skrivram		
221215	Skrivmaskiner	Region Stockholm	
	Ordbehandlingsmaskin		
221221	Bärbara anteckningsapparater för punktskriftsanvändare	Region Stockholm	
	Punktanteckningshjälpmedel		
221224	Programvara för ordbehandling	Region Stockholm	
	Programvara med och utan talsyntes		
221509	Programvara för kalkylering och beräkning	Region Stockholm	
	Programvara för kalkylering och beräkning		

221803	Utrustning för att spela in och återge ljud	Region Stockholm	
	Produkt med digital in- och uppläsning av ljud		
	Digitalt fickminne		
221824	Transmissionssystem via radio	Region Stockholm	
	System som förstärker ljud		
	System med slingförstärkare eller bärbar mottagare, elevmikrofon – skola		
	Portabelt system med en mikrofon		
	FM-system för ljudinformation för radio eller tv		
221830	Slingförstärkare, slingmottagare och slingor	Region Stockholm	
	Stolslinga, slingförstärkare, halsslinga		
222103	Bokstavs- och symbolsatser/tavlor	Kommun	
	Bildkort, pekbok		
	Bildbas på CD-rom/licens		
	Tavlor och liknande för bokstäver och symboler		
	Bildstöd		
222106	Kommunikationsförstärkare	Region Stockholm	
	System som förstärker ljudet vid tal		
222109	Samtalsapparater	Region Stockholm	
	Samtalsapparat		
222112	Programvara för närkommunikation	Region Stockholm	
	Program		
222190	Presentationsmaterial för bokstavssatser och symbolsatser	Kommun	
	Mappar, ark, magnettaflor, schema, ögonpekningsram och liknande		

222403	Standardtelefoner för fasta nät	Region Stockholm	
	Högtalande telefon, fjärrstyrda		
	Bildtelefon		
222409	Texttelefoner	Region Stockholm	
	Texttelefon		
222421	Telefontillbehör	Region Stockholm	
	Skärmläsare för mobiltelefon		
	Telefonförstärkare för fast telefoni		
	Trådlös telefonförstärkare för mobil telefoni		
222430	Porttelefoner	Kommun	
	Porttelefon		
222490	Totalkonversationsenheter	Region Stockholm	
	Enhet för totalkonversation		
222703	Indikatorer med visuella signaler	Region Stockholm	
	Portabelt system för dörrsignal		
	Fast system för varseblivning; dörr, telefon och/eller brandvarnare		
	Portabelt system för babyvakt		
	Portabelt system för telefonsignal		
	Väckningsanordning		
222712	Ur och klockor	Region Stockholm	
	Armbandsur, fickur, väckarur, bordsur, väggur		
222715	Almanackor, kalendrar och planeringssystem	Kommun	<i>Särskilt boende enligt LSS</i>
	Elektronisk almanacka		
	Tidshjälpmiddel för att stödja minnet		

	Minneshjälpmedel		
222715	Almanackor, kalendrar och planeringssystem	Region Stockholm	<i>Särskilt boende för äldre, enligt SoL</i>
	Elektronisk almanacka		
	Tidshjälpmedel för att stödja minnet		
	Minneshjälpmedel		
222718	Personliga nödlarm	Region Stockholm	
	Komplett anfallslarm		<i>T.ex. epilepsilarm</i>
	Apnéalarm		
222718	Personliga nödlarm	Kommun	
	Komplett anropssystem		
222727	Märkningsmateriel och märkningsverktyg	Region Stockholm	
	Talande märksystem		
223012	Bladvändare	Kommun	
	Bladvändare		
223021	Läsmaskiner	Region Stockholm	
	Läsmaskin/talande scanner		
223303	Stationära datorer	Region Stockholm	
	Monitorarm till egen dator		
223306	Bärbara datorer och hand- och fickdatorer	Region Stockholm	
	Stativ till egen bärbar dator		
223603	Tangentbord	Region Stockholm	
	Tangentbord		
223612	Alternativa inmatningsenheter	Region Stockholm	

	Alternativ inmatningsenhet, Scanner, OCR-program		
223618	Programvara för inmatning	Region Stockholm	
	Programvara för alternativa inmatningsenheter		
223621	Hjälpmedel för att positionera skärmpekare och för att välja objekt på bildskärmen	Region Stockholm	
	Datormöss och musliknande enheter		
223905	Taktila displayer	Region Stockholm	
	Punktskriftsdisplayer		
223906	Skrivare	Region Stockholm	
	Punktskriftsskrivare, Punktkonverteringsprogram		
223907	Ljuddisplayer	Region Stockholm	
	Utrustning för syntetiskt tal, program med talsyntes		
223912	Speciella programvaror för presentation	Region Stockholm	
	Skärmläsare, förstoring		
240918	Omkopplare (till/från eller annan funktion)	Kommun	
	Manöverkontakter		<i>T.ex. tryckknappar för elektriska apparater, hand/fingerkontakt och styrspakar (joysticks) inklusive eventuella fäste för manöverkontakten.</i>
241303	Fjärrstyrsystem	Kommun	
	IR-system enkla och avancerade		<i>Avser manövrering av belysning, TV-apparat, dörrlås, telefon.</i>
241815	Pinnar	Region Stockholm	

	Pinnar		
241818	Peklampor	Region Stockholm	
	Peklampor		
242103	Manuella griptänger	Kommun	
	Griptång		
243612	Rullbord	Kommun	
	Rullbord		
270306	Luftrenare	Region Stockholm	
	Luftrenare vid okontrollerad svår allergisk astma, steg 5		
270603	Hjälpmedel och verktyg för mätning av längd	Region Stockholm	
	Taktilt avläsbar produkt för mätning av längd		
270621	Hjälpmedel och verktyg för att mäta klimatförhållanden	Region Stockholm	
	Talande eller taktilt avläsningsbar inne och utetermometer		
	Termometer med vibrator		
270624	Hjälpmedel och verktyg för att mäta färg	Region Stockholm	
	Färgindikator		

Bilaga 2 – Förskrivningsbara förbrukningshjälpmedel

Fördelning av kostnadsansvar mellan kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm för förskrivningsbara förbrukningshjälpmedel enligt överenskommelsen
Fördelning av kostnadsansvar för medicintekniska produkter inom vård och omsorg mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län daterad 2020-10-14.

Bilaga 2 omfattar följande målgrupper:

- Särskilt boende för äldre enligt Socialtjänstlagen (Sol) 5 kap 5 § andra stycket
- Bostad med särskild service personer över 18 år enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS § 9.9 och § 9.8 för personer över 18 år

Bilaga 2 tillämpas **inte** för boende i bostad med särskild service enligt SoL, 5 kap 7 § tredje stycket (socialpsykiatri).

Förtroendeförskrivning från kommunen kan endast utföras för pennkanyler, teststicka och lansett för personer med diabetes. Övriga förbrukningshjälpmedel som är Region Stockholms ansvar förskrivs av förskrivare som har avtal med regionen

Vid förtroendeförskrivning av kommunens förskrivare ska Region Stockholms kriterier för förskrivning följas. <https://vardgivarguiden.se/kunskapsstod/hjalpmedelsguiden/>
Förskrivning på Region Stockholms bekostnad sker i Beställningsportalen.

I kostnadsansvaret ingår alla tillbehör och reservdelar till huvudhjälpmedlet samt anpassning därtill (dock inte specialanpassningar).

ISOkod	Beskrivning	Ansvar	Kommentarer
010101	Behållare	Kommun	
	Kräkpåse		
010102	Instrument	Kommun	
	Pincett		
040303	Luftkonditioneringshjälpmedel	Kommun	
	Luftvärmväxlare till trakealkanyl		
040321	Tillbehör till slemsugar	Kommun	
	Sugkatetrar och sugslangar		
040606	Kompressionsmaterial för armar och ben och andra delar av kroppen.	Kommun	
	Kompressionsmaterial för att underlätta cirkulation genom passivt tryck vid cirkulationsrubbingar och ventromboser		
040606	Kompressionsmaterial för armar och ben och andra delar av kroppen.	Region Stockholm	
	Kompressionsmaterial för att underlätta cirkulation genom passivt tryck vid lymfödem och brännskador		Förskrivning sker av lymfterapeut/ arbetsterapeut på klinik vid Region Stockholm

041915	Injektionskanyler	Region Stockholm	
	Pennkanyler		Kan förtroendeförskrivas av kommunal förskrivare i Beställningsportalen
041921	Doseringshjälpmedel till injektionsmateriel	Kommun	
	Uppdragningskanyl till spruta för såromläggning		
042412	Blodanalysmateriel	Region Stockholm	
	Teststicka och lancett för diabetes		Kan förtroendeförskrivas av kommunal förskrivare i Beställningsportalen
044900	Sårvårdsprodukter	Kommun	
	Förbandsmaterial vid behandling av sår- och hudvård		
090333	Badkläder	Kommun	
	Skyddsbyxa		
090339	Haklappar och förkläden	Kommun	
	Skyddskläder		
090606	Ögon- och ansiktsskydd	Region Stockholm	
	Fuktkammare/glas		Kan ej förskrivas av kommun via Beställningsportalen. Beställs och faktureras enligt gällande rutin, se bilaga 3.
090615	Skyddshandskar och skyddsvantar	Kommun	
	Skyddshandskar		
091503	Kanyler vid trakeotomi	Region Stockholm	
	Trakealkanyl		Kan ej förskrivas av kommun via Beställningsportalen. Beställs och faktureras enligt gällande rutin, se bilaga 3
091506	Stomiskydd vid trakeotomi	Kommun	
	Förband, nackband samt rengöringshjälpmedel som används i samband med kanyl		
092106	Hudtvättmedel	Kommun	
	Vätskor som används för hudskydd och rengöring		
092109	Desinfektionsmedel	Kommun	
	Handdesinfektionsmedel		
092403	Kvarliggande katetrar	Kommun	
	Kvarliggande kateter		
092406	Tappningskatetrar	Kommun	
	Tappningskateter		
092409	Urindroppssamlare för män	Kommun	

	Urindroppssamlare		
092490	Dilatationskatetrar	Kommun	
	Dilatationskateter		
092704	Slutna urinuppsamlingspåsar	Kommun	
	Sluten urinuppsamlingspåse		
092705	Tömbara urinuppsamlingspåsar	Kommun	
	Tömbar urinuppsamlingspåse		
092709	Urinuppsamlingskärl	Kommun	
	Urinflaska, bäcken		
0930	Absorberande inkontinensskydd	Kommun	
	Engångs- och flergångsskydd som absorberar urin		
0931	Urin- och avföringsstoppande hjälpmedel	Kommun	
	Båge, propp		
099003	Lavemang	Kommun	
	Lavemang		
150907	Livsmedel för medfödda ämnesomsättningssjukdomar	Kommun	
	Livsmedel specifikt för medfödda ämnesomsättningssjukdomar		<i>Särskilt boende för äldre, enligt SoL</i>
150907	Livsmedel för medfödda ämnesomsättningssjukdomar	Region Stockholm	
	Livsmedel specifikt för medfödda ämnesomsättningssjukdomar		<i>Bostad med särskild service, enligt LSS</i>
150930	Sonder	Region Stockholm	
	Sonder, knappar, tub, peg		<i>Kan ej förskrivas av kommun via Beställningsportalen. Beställs och faktureras enligt gällande rutin, se bilaga 3</i>
150930	Sonder	Kommun/Region Stockholm	
	Matningsaggregat/slang, behållare för sondnäring, enteral spruta (vid LSS)	Region Stockholm	<i>Region Stockholm ansvarar vid särskild bostad enligt LSS</i>
	Matningsaggregat/slang, behållare för sondnäring, enteral spruta (vid särskilt boende för äldre enligt SoL)	Kommunen	<i>Kommunen ansvarar vid särskilt boende för äldre enligt SoL.</i>
1590	Näringsprodukter	Kommun	
	Berikning, kosttillägg, sondnäring, förtjockningsmedel		<i>Särskilt boende för äldre enligt SoL</i>
1590	Näringsprodukter	Region Stockholm	
	Berikning, kosttillägg, sondnäring, förtjockningsmedel		<i>Bostad med särskild service enligt LSS</i>
220906	Röstförstärkare för personligt bruk	Region Stockholm	
	Röst/talventil		<i>Kan ej förskrivas av kommun via Beställningsportalen.</i>

			<i>Beställs och faktureras enligt gällande rutin, se bilaga 3</i>
--	--	--	---

Bilaga 3 - Produkter som används i vård och omsorg

Fördelning av kostnadsansvar mellan kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm för produkter som används av personalen i vård och omsorg enligt överenskommelsen "Fördelning av kostnadsansvar för hjälpmedel inom vård och omsorg mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län" daterad 2020-10-14.

Bilaga 3 omfattar produkter som används i vård och omsorg till individer inom följande boende

- Särskilt boende för äldre enligt Socialtjänstlagen (Sol) 5 kap 5 § andra stycket
- Bostad med särskild service för personer över 18 år enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS § 9.9 och § 9.8 för personer över 18 år

Bilaga 3 tillämpas **inte** för boende i bostad med särskild service enligt SoL, 5 kap 7 § tredje stycket (socialpsykiatri).

Dessa produkter **kan inte förskrivas som personliga hjälpmedel** i Beställningsportalen i ovanstående boendeformer samt i daglig verksamhet.

Dokumentet är inte heltäckande utan omfattar de produkter som är frekventa och där frågor ofta uppstår.

Produkter som Region Stockholm har kostnadsansvar för ska beställas enligt rutin, se Vårdgivarguiden.

Produkter och material i bilagan ska vara förenliga med regler och riktlinjer.

Typ av behandling/produkter	Kostnadsansvar	Kommentarer
Infusions- och injektionsbehandling		
Trevägs Kran, sprutor, infusions- och injektionskanyl/kateter, propp, injektionsventil	Region Stockholm	<i>Beställs och faktureras enligt gällande rutin. Se Vårdgivarguiden</i>
Material vid beredning av läkemedel, tex överföringskanyl Minispik	Region Stockholm	<i>Beställs och faktureras enligt gällande rutin. Se Vårdgivarguiden</i>
Infusionsaggregat för intravenös infusion och blodtransfusion	Region Stockholm	<i>Beställs och faktureras enligt gällande rutin. Se Vårdgivarguiden</i>
Insättning av venport t.ex. Port-a-Cath	Region Stockholm	<i>Operation</i>

Typ av behandling/produkter	Kostnadsansvar	Kommentarer
Insättning av venport; t.ex. Piccline	Region Stockholm	IVA eller annan van verksamhet
Material vid byte av nål, slang och trevägskoppling till t.ex. Port á Cath och Piccline	Region Stockholm	Beställs och faktureras enligt gällande rutin. Se Vårdgivarguiden
Material vid omläggning och skötsel av infarter tex Port á Cath, Piccline inklusive fixationsförband (sterilt) och Fixeringsnät (t.ex. tubnät) eller lindor till PVK	Kommun	
Enteral nutrition		
Ny infart för enteral nutrition som t.ex. Jejuno-kateter, peg, knapp	Region Stockholm	Vårdgivare med avtal om gastroenterologisk vård
Material vid byte av tillbehör till enteral nutrition som t.ex. Jejuno-kateter, peg, knapp	Region Stockholm	Beställs och faktureras enligt gällande rutin. Se Vårdgivarguiden
Material vid omläggning och skötsel av som tex Jejuno-kateter, peg, knapp	Kommun	
Droppställning	Kommun	
Sondnäring	Kommun	Regionen ansvarar för sondnäring inom LSS
Sondpump, aggregat och matningsslang	Kommun	Regionen ansvarar för Sondpump inom LSS
Kosttillägg	Kommun	Regionen ansvarar för kosttillägg inom LSS
Kanyler vid tracheostomi		
Trachealkanyl	Region Stockholm	Beställs och faktureras enligt gällande rutin. Se Vårdgivarguiden
Röst/talventil	Region Stockholm	Beställs och faktureras enligt gällande rutin. Se Vårdgivarguiden

Typ av behandling/produkter	Kostnadsansvar	Kommentarer
Funktvärmeväxlare, kanylband samt material vid omläggning och skötsel av tracheostomi	Kommun	
Andningshjälpmedel		
100 % syrgas	Region Stockholm	Förskrivs som läkemedel
Inkontinenshjälpmedel		
Stomimaterial	Region Stockholm	Förskrivs som läkemedel
Inkontinenshjälpmedel	Kommun	
Urinkateter (tappningskateter och KAD)	Kommun	
Provtagningsmaterial		
T ex vaccutainer, blodprovskanyler, butterflykanyler, provtagningsrör, odlingspinnar, faecesburkar, microkuvetter, teststickor för urinanalys	Region Stockholm	För särskilt boende enligt SoL: Vårdgivare med avtal om läkarinsatser i särskilt boende för äldre För bostad med särskild service enligt LSS: Vårdgivare med avtal om Husläkare och basal hemsjukvård
Riskavfallsburk	Kommun	
Dialysbehandling		
Utrustning, inklusive kopplingar för hemdialys	Region Stockholm	Vårdgivare med avtal om dialys i hemmet
Omläggningsmaterial vid dialysbehandling	Kommun	
Undersöknings- och behandlingsmaterial		
Otoskop	Region Stockholm	För särskilt boende enligt SoL: Vårdgivare med avtal om läkarinsatser i särskilt boende för äldre För bostad med särskild service enligt LSS: Vårdgivare med avtal om

Typ av behandling/produkter	Kostnadsansvar	Kommentarer
		Husläkare och basal hemsjukvård
Inläggning av pleuradränage	Region Stockholm	Vårdgivare med avtal om lungmedicinsk vård
Material vid tappning av pleuradränage	Region Stockholm	Beställs och faktureras enligt gällande rutin. Se Vårdgivarguiden
Material vid omläggning och skötsel av pleuradränage	Kommun	
Saturationsmätare	Kommun	
Blodtrycksmanschett	Kommun	
Stetoskop	Kommun	
Nässpeculum	Kommun	
Sax	Kommun	
Peang	Kommun	
Suturkniv	Kommun	
Pincett	Kommun	
Träspatlar	Kommun	
Sårvårdsprodukter och förbandsmaterial		
Av specialistmottagning ordinerad/rekommenderad behandling med dyra behandlingshjälpmedel inklusive sårpump	Region Stockholm	Beställs och faktureras enligt gällande rutin. Se Vårdgivarguiden
Ögonskydd - Fuktkammare/glas	Region Stockholm	Beställs och faktureras enligt gällande rutin. Se Vårdgivarguiden
Suturset	Region Stockholm	För särskilt boende enligt SoL: Vårdgivare med avtal om läkarinsatser i särskilt boende för äldre För bostad med särskild service enligt LSS: Vårdgivare med avtal om

Typ av behandling/produkter	Kostnadsansvar	Kommentarer
		Husläkare och basal hemsjukvård
Suturtejp	Kommun	
Zinkpasta, salva, spray, mjukgörande salva och dylikt som sjuksköterska ordinerat för behandling	Kommun	
Spritsuddar	Kommun	

Omvårdnadsmaterial		
Sterila omlägningsset	Kommun	
Gasbindor, kompressionslindor, tubgas, polstervadd och dylikt	Kommun	
Hudvänlig häfta, plåster, tape	Kommun	
Absorptionsförband	Kommun	
Tvål, tvättlapp, bomullspinnar etc	Kommun	
Munvårdsmaterial vid vård	Kommun	
Handskar; <ul style="list-style-type: none"> Sterila Rena 	Kommun	

Bilaga 4 – Förskrivningsbara hjälpmedel för bostad med särskild service enligt SoL (socialpsykiatriskt boende)

Fördelning av kostnadsansvar mellan kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm för förskrivningsbara hjälpmedel enligt överenskommelsen Fördelning av kostnadsansvar för medicintekniska produkter inom vård och omsorg mellan Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län daterad 2020-10-14.

Bilaga 4 omfattar fördelning av kostnadsansvar avseende:

- Personligt förskrivna hjälpmedel till individer/brukare/patienter som enligt biståndsbeslut bor i bostad med särskild service enligt SoL, 5 kap 7 § tredje stycket (socialpsykiatri).

Vid förtroendeförskrivning av kommunens förskrivare ska Region Stockholms kriterier för förskrivning följas, <https://vardgivarguiden.se/kunskapsstod/hjalpmedelsguiden/>. Vid förtroendeförskrivning av regionens förskrivare ska kostnadsansvarig på kommunen/boendet godkänna kostnaden för hjälpmedlet. Förskrivning på Region Stockholms bekostnad sker i Beställningsportalen. I kostnadsansvaret ingår alla tillbehör och reservdelar till huvudhjälpmedlet samt anpassning därtill (dock inte specialanpassningar).

ISOkod	Beskrivning	Ansvar	Kommentarer
040306	Inhalatorer	Region Stockholm	
	Inhalator till ventilator (tillbehör till ventilator)		
	Nebulisator för läkemedel		
	Ultraljudsnebulisator		
040312	Respiratorer	Region Stockholm	
	Andningsballong		
	Befuktare med inbyggd flödesgenerator för barn		
	CPAP, Bilevel		
	Hostapparat		
	Ventilator		
040318	Oxygenutrustningar	Region Stockholm	
	Flödesväljare till syrgastuber		

	Kapnograf		
	Oxygenkoncentrator		
	Pulsoximeter		
	Vagn/Bärrem/Väska/Ryggsäck till syrgastuber		
040321	SlEMSugar	Region Stockholm	
	SlEMSug		
040327	Andningsmuskeltränare	Region Stockholm	
	Andningsmuskeltränare, typ PEPmask		
040609	Luftfyllda klädesplagg och kompressionsutrustningar för cirkulationsproblem	Region Stockholm	
	Avancerad kompressionsutrustning för arm, ben, bål med 12- eller flera kammersystem		
	Kompressionsutrustning för arm, ben eller bål		
041924	Infusionspumpar	Region Stockholm	
	Infusionspump för enteral nutrition		
	Infusionspump för läkemedel och parenteral nutrition		
041998	Tillbehör, reservdelar och komponenter	Region Stockholm	
	Infusionsställ/droppställning		
042412	Blodanalysmateriel	Region Stockholm	
	Flash glukosmätare och kontinuerliga glukosmätare		
	Mätare för blodets koagulationsförmåga vid warfarinbehandling		
042424	Kroppstermometrar	Region Stockholm	
	Talande febertermometer		

042706	Stimulatorer för smärtlindring	Region Stockholm	
	TENS-apparatur		
042709	Muskelstimulatorer som ej används som ortoser	Region Stockholm	
	Inkontinensstimulator		
043006	Hjälpmiddel för kylbehandling	Region Stockholm	
	Kylväst, kylkeps		
043303	Sittdynor och underlägg för trycksårsprevention	Region Stockholm	
	Rullstolsdyna		
043304	Ryggkuddar och ryggdynor för trycksårsprevention	Region Stockholm	
	Ryggdynor		
043306	Madrasser och madrasskydd för trycksårsprevention	Region Stockholm	
	Fibermadrasser/underlägg		
	Antidecubitusmadrasser Gäller både förebyggande och behandlande madrasser		
044808	Ståbarrar och ståstöd	Region Stockholm	
	Ståpodier samt ståstöd		
044815	Arm-, bål- och benträningsredskap	Region Stockholm	
	Armtränare, bentränare		
	Gåstege, stolstege		
	Splint för att stabilisera arm, ben eller fot		
044821	Tippbrädor	Region Stockholm	
	Tippbräda		
042715	Ljudstimulatorer	Region Stockholm	

	Ljudstimulator vid tinnitus		
050303	Röst- och talträningshjälpmedel	Region Stockholm	
	Stamningshjälpmedel DAF+FAF		
051506	Hjälpmedel för att koda och avkoda skrivspråk	Region Stockholm	
	Programvara för PC/MAC		
061590	Peroneusstimulatorer	Region Stockholm	
	Peroneusstimulator		
090603	Huvudskydd	Region Stockholm	
	Mjuka hjälmar		
090903	Strumppådragare	Region Stockholm	
	Strumppådragare, strumpavtagare		
090912	På- och avklädningskrokar/-pinnar	Region Stockholm	
	Påklädningsrobot/krok		
091203	Flyttbara toalettstolar	Region Stockholm	
	Flyttbara toalettstolar med hjul		
091209	Toalettsitsar	Region Stockholm	
	Toalettsitsar inkl. stänkskydd		
	Mjuksitsar inkl. stänkskydd, toadyna		
	Stänkskydd		
091212	Toalettstolsförhöjningar, fristående	Region Stockholm	
	Toalettstolsförhöjning, fristående		
091215	Toalettstolsförhöjningar, lösa tillsatser	Region Stockholm	
	Toalettstolsförhöjning, lösa tillsatser		

091218	Toalettstolsförhöjningar, fasta tillsatser	Region Stockholm	
	Toalettstolsförhöjning, fasta tillsatser		
091221	Toalettsitsar med inbyggd lyftanordning	Region Stockholm	
	Toalettsits med inbyggd lyftanordning		
091224	Toalettarmstöd och/eller toalettryggstöd som monteras på toaletten	Region Stockholm	
	Armstöd och/eller ryggstöd som monteras på toaletten		
093303	Bad- och duschstolar (med och utan hjul), badbrädor, pallar, ryggstöd och sitsar	Region Stockholm	
	Duschpall, badstol, duschbräda, duschstol		
093312	Badbritsar, duschbord och skötbord	Kommun	
	Duschvagn		
	Duschbord/skötbord		
	Lyftbord med t.ex. barnstol eller skötbord		
093903	Hjälpmedel för hårtvätt	Region Stockholm	
	Schamponeringsstöd		
120303	Stödkäppar	Region Stockholm	
	Stödkäpp		<i>Avser även vit stödkäpp</i>
120306	Armbågs-kryckor	Region Stockholm	
	Armbågs-krycka		<i>Avser även vit armbågs-krycka</i>
120309	Underarmskryckor (Ra-kryckkäppar)	Region Stockholm	
	RA-kryckkäpp		
120312	Axillarkryckor	Region Stockholm	
	Axillarkrycka		

120316	Gånghjälpmedel med tre eller fler stödben	Region Stockholm	
	Gånghjälpmedel med tre eller fler stödben		
120603	Gåstativ	Region Stockholm	
	Gåstativ		
120606	Rollatorer	Region Stockholm	
	Rollator		
120609	Gåstolar	Region Stockholm	
	Gåstol med sittpåse eller sadel/sits		
120612	Gåbord	Region Stockholm	
	Gåbord		
122203	Manuella tvåhjuldrivna rullstolar	Region Stockholm	
	Manuella rullstolar		
122218	Manuella vårdarmanövrerade rullstolar	Region Stockholm	
	Komfortrullstol		
	Stolsunderrede, rullstolsunderrede, vagnunderrede		<i>För modulära sittsystem, moduluppbyggd sits, formgjuten sits och liknande</i>
	Transportrullstol		
122303	Eldrivna rullstolar med manuell styrning	Region Stockholm	
	Elrullstol för utomhusanvändning		
122306	Eldrivna rullstolar med motoriserad styrning	Region Stockholm	
	Elrullstol för inom- och utomhusanvändning		
	Elrullstol samt platta för slingstyrning		

	Elrullstol med vårdarstyrning		<i>Kan endast förskrivas till anhörig som bor tillsammans med brukaren</i>
	Stå-elrullstol		
	Elrullstolsunderrede		<i>För modulära sittsystem, moduluppbyggd sits, formgjuten sits och liknande</i>
122409	Drivaggregat för manuella rullstolar	Kommun	
	Drivaggregat till rullstolar		
122409	Drivaggregat för manuella rullstolar	Region Stockholm	
	Drivhjul med motor till rullstolar		
122430	Bälten och selar till rullstolar	Region Stockholm	
	Bälte, selar, västar och liknande		
122707	Liggvagnar och paraplyvagnar	Region Stockholm	
	Höj- och sänkbar vagn		<i>Tumlevagn och liknande, exklusive sittdel</i>
123103	Glidbrädor, glidmattor, draglakan och vändningsmattor	Region Stockholm	
	Glidbräda, glidmattor, vändningsmattor och glidlakan		
123106	Vridplattor (Vändskivor)	Region Stockholm	
	Vändskiva med eller utan ståplatta		
123109	Fristående lyftbågar	Region Stockholm	
	Fristående lyftbåge till säng		
123112	Repstegar	Region Stockholm	
	Handstege/repstege		
123115	Uppresningsbälten och västar	Region Stockholm	

	Vårdbälte, uppresningsbälte		
123121	Överflyttningsplattformar	Region Stockholm	
	Överflyttningsplattform		
123603	Hjullyftar för överflyttning av en sittande person med hjälp av lyftselar/lyftslingor	Kommun	
	Mobil personlyft		<i>Avser även tillbehör som tex lyftsele</i>
123604	Hjullyftar för överflyttning av en stående person	Kommun	
	Mobil stålyft		<i>Avser även tillbehör som tex lyftsele</i>
123612	Stationära lyftar monterade på väggar, golv och/eller i tak	Kommun	
	Stationär alternativt stationär fristående personlyft		<i>Avser även tillbehör som tex lyftsele</i>
123615	Stationära lyftar monterade på eller i andra produkter	Kommun	
	Stationär lyft som monteras på eller i andra produkter, badkarslyftar och liknande		
123903	Vita käppar (Teknikkäppar)	Region Stockholm	
	Markeringskäppar		
123906	Elektroniska orienteringshjälpmedel	Region Stockholm	
	Orienteringshjälpmedel GPS		
123909	Akustiska ledfyrrar	Region Stockholm	
	Ledfyr mobil		
	Ledfyr stationär		
150303	Hjälpmedel för att väga och mäta för att tillreda mat och dryck	Region Stockholm	
	Nivåindikator, endast för person med synnedsättning		

	Talande termometer		
	Talande timer, taktil timer		
	Talande våg		
150306	Hjälpmedel för att skära, hacka och sönderdela för att tillreda mat och dryck	Region Stockholm	
	Skärbräda med specialfästanordning		
	Kniv med anhåll, för personer med synnedsättning		
	Skärhjälpmedel för att få jämna skivor, för personer med synnedsättning		
150927	Ätapparater	Region Stockholm	
	Elektrisk och manuell matapparat		
180903	Stolar	Region Stockholm	
	Arbetsstol		
180906	Pallar och ståstolar	Region Stockholm	
	Ståstolar inklusive magstödståstolar		
180909	Coxitstolar	Region Stockholm	
	Coxitstolar		
180921	Speciella sittmöbler	Region Stockholm	
	Moduluppbyggt sittsystem		
	Golvstol med stöd		
	Sits för barn inklusive bas eller enkelt mobilt underrede		<i>Typ Tumble Form eller liknande</i>
180939	Modulära sittsystem	Region Stockholm	
	Modulära sittsystem		
181003	Ryggstöd	Region Stockholm	

	Ryggdynor för korttidssittande, typ svankdynor, enkla ryggdynor till rullstol		
181006	Sittdynor och underlägg	Region Stockholm	
	Dyna för korttidssittande till rullstol		
	Tryckfördelande dyna till rullstol		
	Specialanpassad sits, formgjuten eller liknande		
	Specialanpassat ryggstöd, formgjutet eller liknande		
	Specialanpassad sits och ryggstöd, formgjutet eller liknande		
	Skumplastfåtöljer		
	Kuddar för positionering i sittande		
	Enkel vinklingsbar sits och fotstöd		<i>Till Tripp Trapp stol</i>
	Förhöjningsdyna, coxit		
	Kildyna		
	Underlägg och övriga dyntillbehör		
	Tumlebat, exklusive underrede		
181204	Sängar och lösa sängbottnar, ej reglerbara	Region Stockholm	
	Specialtillverkade sängar		
181210	Sängar och lösa sängbottnar, elektriskt reglerbara	Region Stockholm	
	Sängar		
	Spjäsäng inklusive sänglyft		
181212	Sänglyftar	Kommun	
	Sänglyftar elektriskt höjdbar		
181224	Ställbara rygg- och benstöd	Region Stockholm	
	Rygg- och benstöd		
181227	Sänggrindar och lyftbågar att fästa på sängar	Region Stockholm	

	Grindar/fallskydd/nätsidor/sängbyglar		
	Resningsstöd		
181503	Förhöjningsben	Region Stockholm	
	Förhöjningsklotsar, förhöjningsben, förhöjningsramp		
181803	Ledstänger	Region Stockholm	
	Stödstångsystem, Gripo och liknande		
181811	Fällbara räcken och armstöd	Region Stockholm	
	Armstöd, vägg och/eller golvmonterade		
183015	Portabla ramper	Region Stockholm	
	Ramp, tröskelramp		
220309	Glas, linser och linssystem som förstorar	Region Stockholm	
	Förstorande linser/förstoringsglas och luppar		
	Lampa med förstoring		
220312	Kikare och teleskop	Region Stockholm	
	Kikare		
	Kikarglasögon		
220318	Förstorande video-system	Region Stockholm	
	Förstorande system		
220606	Kroppsburna hörapparater	Region Stockholm	
	Kroppsburen hörapparat		
220612	I-örat-apparater	Region Stockholm	
	Hörapparat		

220615	Bakom-örat-apparater	Region Stockholm	
	Hörapparat		
220621	Hörapparater som används tillsammans med implantat	Region Stockholm	
	Benförankrad hörapparat		
220627	Tillbehör till hörhjälpmedel	Region Stockholm	
	Öroninsats		
	CROS		
220903	Röstgeneratorer	Region Stockholm	
	Digital röstgenerator		
220906	Röstförstärkare för personligt bruk	Region Stockholm	
	Röstförstärkare		
221206	Skrivbrädor, ritbrädor och teckningsbrädor	Region Stockholm	
	Muffbrädor		
221209	Namnteckningsramar, namnstämplor och skrivramar	Region Stockholm	
	Namnteckningsram, skrivram		
221215	Skrivmaskiner	Region Stockholm	
	Ordbehandlingsmaskin		
221221	Bärbara anteckningsapparater för punktskriftsanvändare	Region Stockholm	
	Punktanteckningshjälpmedel		
221224	Programvara för ordbehandling	Region Stockholm	
	Programvara med och utan talsyntes		
221509	Programvara för kalkylering och beräkning	Region Stockholm	

	Programvara för kalkylering och beräkning		
221803	Utrustning för att spela in och återge ljud	Region Stockholm	
	Produkt med digital in- och uppläsning av ljud		
	Digitalt fickminne		
221824	Transmissionssystem via radio	Region Stockholm	
	System som förstärker ljud		
	System med slingförstärkare eller bärbar mottagare, elevmikrofon – skola		
	Portabelt system med en mikrofon		
	FM-system för ljudinformation för radio eller tv		
221830	Slingförstärkare, slingmottagare och slingor	Region Stockholm	
	Stolslinga, slingförstärkare, halsslinga		
222103	Bokstavs- och symbolsatser/tavlor	Region Stockholm	
	Bildkort, pekbok		
	Bildbas på CD-rom/licens		
	Tavlor och liknande för bokstäver och symboler		
	Bildstöd		
222106	Kommunikationsförstärkare	Region Stockholm	
	System som förstärker ljudet vid tal		
222109	Samtalsapparater	Region Stockholm	
	Samtalsapparat		
222112	Programvara för närkommunikation	Region Stockholm	
	Program		
222190	Presentationsmaterial för bokstavssatser och symbolsatser	Region Stockholm	

	Mappar, ark, magnettavlor, schema, ögonpekningsram och liknande		
222403	Standardtelefoner för fasta nät	Region Stockholm	
	Högtalande telefon, fjärrstyrda		
	Bildtelefon		
222409	Texttelefoner	Region Stockholm	
	Texttelefon		
222421	Telefontillbehör	Region Stockholm	
	Skärmläsare för mobiltelefon		
	Telefonförstärkare för fast telefoni		
	Trådlös telefonförstärkare för mobil telefoni		
222430	Porttelefoner	Region Stockholm	
	Porttelefon		
222490	Totalkonversationsenheter	Region Stockholm	
	Enhet för totalkonversation		
222703	Indikatorer med visuella signaler	Region Stockholm	
	Portabelt system för dörrsignal		
	Fast system för varseblivning; dörr, telefon och/eller brandvarnare		
	Portabelt system för babyvakt		
	Portabelt system för telefonsignal		
	Väckningsanordning		
222712	Ur och klockor	Region Stockholm	
	Armbandsur, fickur, väckarur, bordsur, väggur		
222715	Almanackor, kalendrar och planeringssystem	Region Stockholm	

	Elektronisk almanacka		
	Tidshjälpmedel för att stödja minnet		
	Minnes hjälpmedel		
222718	Personliga nödlarm	Region Stockholm	
	Komplett anfallslarm		<i>T.ex. epilepsilarm</i>
	Apnéalarm		
222718	Personliga nödlarm	Kommun	
	Komplett anropssystem		
222727	Märkningsmateriel och märkningsverktyg	Region Stockholm	
	Talande märksystem		
223012	Bladvändare	Region Stockholm	
	Bladvändare		
223021	Läsmaskiner	Region Stockholm	
	Läsmaskin/talande scanner		
223303	Stationära datorer	Region Stockholm	
	Monitorarm till egen dator		
223306	Bärbara datorer och hand- och fickdatorer	Region Stockholm	
	Stativ till egen bärbar dator		
223603	Tangentbord	Region Stockholm	
	Tangentbord		
223612	Alternativa inmatningsenheter	Region Stockholm	
	Alternativ inmatningsenhet, Scanner, OCR-program		
223618	Programvara för inmatning	Region Stockholm	

	Programvara för alternativa inmatningsenheter		
223621	Hjälpmedel för att positionera skärmpekare och för att välja objekt på bildskärmen	Region Stockholm	
	Datormöss och musliknande enheter		
223905	Taktila displayer	Region Stockholm	
	Punktskriftsdisplayer		
223906	Skrivare	Region Stockholm	
	Punktskriftskrivare, Punktkonverteringsprogram		
223907	Ljuddisplayer	Region Stockholm	
	Utrustning för syntetiskt tal, program med talsyntes		
223912	Speciella programvaror för presentation	Region Stockholm	
	Skärmläsare, förstoring		
240918	Omkopplare (till/från eller annan funktion)	Region Stockholm	
	Manöverkontakter		<i>T.ex. tryckknappar för elektriska apparater, hand/fingerkontakt och styrspakar (joysticks) inklusive eventuella fäste för manöverkontakten.</i>
241303	Fjärrstyrsystem	Region Stockholm	
	IR-system enkla och avancerade		<i>Avser manövrering av belysning, TV-apparat, dörrlås, telefon.</i>
241815	Pinnar	Region Stockholm	
	Pinnar		
241818	Peklampor	Region Stockholm	

	Peklampor		
242103	Manuella griptänger	Region Stockholm	
	Griptång		
243612	Rullbord	Region Stockholm	
	Rullbord		
270306	Luftrenare	Region Stockholm	
	Luftrenare vid okontrollerad svår allergisk astma, steg 5		
270603	Hjälpmedel och verktyg för mätning av längd	Region Stockholm	
	Taktilt avläsbar produkt för mätning av längd		
270621	Hjälpmedel och verktyg för att mäta klimatförhållanden	Region Stockholm	
	Talande eller taktilt avläsningsbar inne och utetermometer		
	Termometer med vibrator		
270624	Hjälpmedel och verktyg för att mäta färg	Region Stockholm	
	Färgindikator		